

SUA, război pe două fronturi. România unde e?

Description

SORIN ROȘCA STĂNESCU

[Miscellanea](#)

În prezent, Statele Unite se află în plin Război Rece atât cu China, cât și cu Uniunea Europeană. Câștigă sau pierde. Dar cert este că luptă pe două fronturi. Aceste două războaie reci sau, dacă vreți, asimetrice, sunt în esența lor economice, dar au o miză mai largă, de natură geopolitică. Iar pretextele pentru declanșarea lor, deși par diferite prin enunțurile fanteziste, sunt și ele tot o expresie a unei confrunțări economice la scară globală. Ceilalți jucători majori, Turcia, Rusia și China încearcă din răzputeri să rămână și să culeagă roadele de pe margine.

În timp ce România a trecut pragul psihologic de 1000 de victime ale pandemiei, iar Guvernul se laudă că defilează pe "platou" și că stă mai bine din acest punct de vedere decât celelalte state europene, ignorând situația încă și mai bună a statelor est-europene, la nivel global au loc schimbări profunde. Care în mod inevitabil ne vor afecta. Economic, politic și militar.

Pentru a începe cu sfârșitul, voi prezenta două ipoteze. Ce se va întâmpla în curând, când o confruntare majoră între Statele Unite și China va determina celelalte state să se poziționeze? Ce va face România? România e de presupus că va rămâne loială parteneriatului strategic cu Statele Unite. Ceea ce o plasează în tabăra anti-China. Un moment dramatic. Un moment în care va trebui să ne facem că uităm un gest istoric al Chinei, în principiu de neuitat. În 1968, atunci când Moscova amenința să invadeze România, după modelul invaziei din Cehoslovacia, China a amenințat Uniunea Sovietică că, într-o asemenea situație, va declanșa un război împotriva acestui stat. Și și-a masat trupele la frontieră. Ca să nu mai vorbim de anul 1996. An în care România a fost la un milimetru să intre în încetare de plumb. Iar China din nou ne-a salvat. A garantat pentru România. Suntem parteneri strategici cu Statele Unite, dar în același timp membri ai Uniunii Europene cu obligații, dar nu și cu drepturi depline. Iar prima și cea de-a doua președinție a lui Klaus Iohannis ne plasează în postura de vasali loiali ai Germaniei. Ce se întâmplă în momentul în care criza politică, economică și militară dintre Statele Unite și Europa escaladează și se transformă într-un război asimetric? Unde se va plasa România? Iar, în continuare, detalii despre cele două războaie anunțate.

Congresul Statelor Unite îl împuternicește pe Donald Trump ca, într-un interval rezonabil de timp – am înțeles 60 de zile – să decidă în funcție de comportamentul Chinei dacă recurge la sancțiuni economice. Sancțiunile înseamnă nici mai mult nici mai puțin decât blocarea conturilor de încredințare de societățile comerciale chinezești în Statele Unite, indisponibilizarea bunurilor imobile, precum și interzicerea prezenței pe pământ american a unor demnitari chinezi. Miza este uriașă. Bunurile mobile și imobile care ar putea fi sechestrate au valoare de câteva mii de miliarde de dolari. Pretextul acestei amenințări fanteziste lansate împotriva Chinei este pandemia de coronavirus. China este silită să prezinte rapoarte și informații convingătoare, care să demonstreze că nu este implicat nici intenționat și nici din neglijență în generarea și răspândirea virusului. Ceea ce nu se va întâmpla niciodată. Niciodată asemenea rapoarte, chiar în ipoteza în care ar fi fanteziste cu toată bună credință, nu

vor fi socotite suficient de convingătoare. La fel cum nici anchetele desfășurate pe teren în Irak și la capătul căror nu a fost descoperit niciun probă cum că Saddam Hussein producea arme chimice și biologice, nu au împiedicat Statele Unite să mergă până la capăt cu amenințarea, să invadeze Irakul și să-l execute pe Saddam Hussein. Statele Unite au intenția să mergă până la capăt în acest război cu China, întrucât dubla criză, generată de pandemie și de contracția severă economică, pune Washingtonul în situația de a căuta bani acolo unde banii există. Iar China, care de câțiva ani s-a plasat pe primul loc în lume din punctul de vedere al Produsului Intern Brut, devansând Statele Unite și, în același timp, înregistrând constant o creștere economică și având o bună balanță comercială cu celelalte state, dispune de uriașe lichidități. Statele Unite având o gaură sub forma datoriei publice de aproape 30 de mii de miliarde de dolari. În același timp, Statele Unite au totuși cea mai performantă armată de pe glob. După dispariția Uniunii Sovietice, America nu are practic rivali pe mărșur din perspectivă militară. Pretextul pandemiei este numai bun pentru a tranșa o rivalitate Washington-Beijing, care a depășit punctul critic. Și ca să mă fac mai bine înțeles, voi mai face precizarea cred extrem de importantă că diplomația de la Beijing s-a schimbat radical, devenind treptat în ultimii doi ani extrem de agresivă. China nu-și mai ascunde puterea. Dimpotrivă, o etalează și și-o afirmă. Fapt care nu poate decât să irite la culme Washingtonul.

Ce va face România, în calitate de aliat strategic al Statelor Unite? Va îngheța la rândul ei bunurile mobile și imobile deținute de China în România, bunuri care au o valoare semnificativă? Sau va urma calea trasată de Germania? Dar care este această cale? Oficial, Uniunea Europeană, dominată de Germania, contrazice Washingtonul și ajunge la concluzia că, în ceea ce privește pandemia, China nu a trecut linia roșie. Nu a încălcat regulile jocului. Nu se face vinovat de răspândirea virusului în mod intenționat sau din neglijență. Această poziție este diametral opusă celei afirmate de Washington. Numai că Berlinul joacă totuși la două capete. Serviciul secret german, unul dintre cele mai eficiente servicii secrete din lume, ajunge la o concluzie diametral opusă. Și face secret un raport secret, care conține probe ce incriminează China. Asta înseamnă că, la rândul său, Berlinul se poate suci. Și când se sucește Berlinul, se sucește Europa întreagă. Și, sub acest aspect, diplomația de la București, ca și Guvernul, ca și președinția sunt luate prin surprindere. Astfel încât orbecăie, fiind incapabile să stabilească o politică fermă în logica și în interesul României.

Încă și mai complicat este diferendul de natură militară în care, din nou, România își prinde urechile. Vă amintiți? Donald Trump l-a bătut pe umăr pe Klaus Iohannis și, la schimb, România a decis pe loc ca mai multe miliarde de dolari să mergă în direcția industriei de armament din Statele Unite. Chiar la sfârșitul anului trecut, printr-o operațiune fără precedent în istorie, România a plătit în avans echipamente militare americane, pe care nu le-a primit nici până acum. Parteneriatul militar româno-american merge brici. În toate teatrele de război. Dar și în ceea ce privește războiul invizibil. Ca semnal că așa stau lucrurile, iată, Mircea Geoană, e drept, un personaj extrem de apropiat – și nu numai emoțional – de Statele Unite, a devenit numărul doi în NATO. Din poziția de secretar general adjunct. Dar în ce constă pe acest plan războiul SUA-UE?

Acest război are o miză geostrategică, dar în esență este tot de natură financiară. De mai mult timp, Germania promovează o apropiere de Rusia și, în același timp, o distanțare politică față de Statele Unite. Această distanțare, creșterea și s-a raliat și Franța, a împins până la urmă Uniunea Europeană la decizia de a nu mai suporta via Statele Unite costurile apărării militare a continentului. Și astfel UE a intrat în scenariul creșterii unei armate proprii. Pornind de la un buget inițial de 13 miliarde de euro. În paranteză fie spus, acest buget pare a fi acum compromis de criza economică. Dificultățile, dincolo de costurile finale, care vor fi uriașe, sunt din această perspectivă extrem de mari pentru Uniunea

European?. S? ne gândim numai la faptul c?, în timp ce Statele Unite au numai 30 de sisteme de armament, Uniunea European? are 178 ?i c? toate aceste sisteme ar trebui compatibilizate între ele. Uniunea European? are 17 tipuri de tancuri de lupt?, în timp ce Statele Unite au standardizat un singur tip. Iar bomboana pe coliva noii armate europene este pus? de Brexit. Plecarea Marii Britanii, care este principalul aliat geostrategic al Statelor Unite, poate arunca în aer acest proiect, la care totu?i Germania nu vrea s? renun?e. În aceste condiii, asupra Bucure?tiului se exercit? numeroase presiuni, pân? la un punct încununate de succes, astfel încât banii pentru achizi?iile de echipamente militare s? fie deturna?i c?tre industria european? de armament. Din nou Bucure?tiul, lipsit de o diploma?ie ?i de o viziune coerent?, r?mâne în corzi. În b?taia vântului. În definitiv, ce vom face atunci când acest r?zboi rece între Uniunea European? ?i Statele Unite se declan?eaz? pe toate fronturile de lupt?? Vom continua s? r?mânem alia?i fideli ai Statelor Unite sau vom arunca în aer, de dragul Berlinului, un proiect româno-american, pe care l-am construit cu sacrificii ?i trud? în ultimii 30 de ani?

A?a c? întrebarea din titlu r?mâne deschis?. SUA este în r?zboi pe dou? fronturi. Va câ?tiga ?i într-o parte ?i în cealalt?? Va câ?tiga doar într-o parte? Sau va pierde ambele r?zboaie, transformându-se în imperiul cel mai scurt din istoria lumii? ?i unde se plaseaz? pân? la urm? România? În care dintre tabere? O întrebare grea, cu r?spunsuri dramatice!